

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/ 465 /2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

223/2018. (XI. 06.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹, 2017. november 8-án előterjesztett **panaszát** a 2018. november 6-án zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv– Kerületi Rendőrkapitányság– vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt, valamint alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2017. november 8-án, személyes úton terjesztett elő panaszt a vele szemben foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2017. október 23-án 23 óra 25 perc körül B. város, * kerület M. Zs. körtéren igazoltatták. A panaszos sérelmezi, hogy a rendőr azt mondta neki, hogy azért igazoltatja, mert „körözött bűnözőket keresnek és a panaszos is lehet az.” Továbbá előadta, hogy fenyegetőnek érezte azt, amikor a rendőr azt mondta neki, hogy „ha nem igazolja magát, akkor beviszik a kapitányságra.” A panaszos továbbá előadta, hogy külön kérésére sem mondták meg neki a rendőrök a nevüket, a jelvéyszámukat, a rendőrök elrohantak, nem tudta felírni az adataikat a panaszos.

II.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az illetékes rendőri szervtől, valamint kérte az ügygel kapcsolatos rendőrségi dokumentumok és a konkrét kérdésekkel kapcsolatos rendőrségi álláspont megküldését.

1) B. J. r. törm. 2018. június 16-án kelt jelentésében az alábbiakról tájékoztatta a Testületet.

2017. október 23-án a panaszossal szemben a jelentést készítő saját kezdeményezésére, a közrend, közbiztonság védelme érdekében, továbbá a lakosság szubjektív biztonságérzetének növelése érdekében, az 1994. évi XXXIV. törvény 29.§ (1) bekezdésének a) pontja értelmében igazoltatás került foganatosításra. B.J. r.törm. továbbá előadja, hogy nem felel meg a valóságnak a panaszos azon állítása, hogy „kőrözött bűnözőket keresnek, maga is lehet az”, r.törm.-nek nem szokása így közölnie az igazoltatás célját az intézkedés alá vont személlyel, személyekkel. A jelentést készítő továbbá előadja, hogy nem felel meg a valóságnak a panaszos azon állítása sem, hogy „fenyegette volna, hogy amennyiben nem igazolja magát, akkor beviszik a kapitányságra”. B. J. r. törm. azt tartja elképzelhetőnek, hogy azt közölte a panaszossal, hogy amennyiben nem igazolja magát hitelt érdemlően „az 1994. évi XXXIV. törvény 33.§ (2) bekezdésének a) pontja értelmében–a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja– előállíthatja. B. J. r..törm. a rendőri intézkedés, igazoltatás megkezdésekor a nevét, rendfokozatát, jelvéyszámát, szolgálati helyét, beosztását közölte a panaszossal. Továbbá előadja, hogy a gyalogos járőrszolgálat ellátása során minden alkalommal viselik a láthatósági átvevőjüket, amelyet a panaszos elolvashatott.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedése érintette a panaszosnak Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát és a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrség a panaszost indokoltan, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vont-e intézkedés alá.

A panaszos beadványában előadta, hogy 2017. október 23-án 23 óra 25 perc körül B. város, *. kerület M. Zs. körtéren igazoltatták. A panaszos sérelmezi, hogy a rendőr azt mondta neki, hogy azért igazoltatja, mert „kőrözött bűnözőket keresnek és a panaszos is lehet az.”

A rendőrség tájékoztatása alapján, 2017. október 23-án a panaszossal szemben a B. J. r.törm. saját kezdeményezésére, a közrend, közbiztonság védelme érdekében, továbbá a lakosság szubjektív biztonságérzetének növelése érdekében, az 1994. évi XXXIV. törvény 29.§ (1) bekezdésének a) pontja értelmében 29. § (1) A rendőr a feladata ellátása során a) igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani, igazoltatás került foganatosításra.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A fentieket összegezve a Testület arra az álláspontra jutott, hogy a rendőrségnek kellő jogalapja volt az intézkedés megkezdéséhez, a foganatosított intézkedéseket megfelelő törvényi felhatalmazás alapján jogszerűen alkalmazta a panaszossal szemben, így a panaszosnak nem sérült a tisztességes eljáráshoz való joga.

2) A Testület vizsgálta a rendőri intézkedés során a panaszossal szemben alkalmazott hangnemet és bánásmódot.

A panaszos beadványában előadta, hogy fenyegetőnek érezte azt, amikor a rendőr azt mondta neki, hogy „ha nem igazolja magát, akkor beviszik a kapitányságra.” A panaszos továbbá előadta, hogy külön kérésére sem mondták meg neki az intézkedő rendőrök a nevüket, a jelvéyszámukat, a rendőrök elrohantak, nem tudta felírni az adataikat a panaszos.

A rendőrség tájékoztatása alapján nem felel meg a valóságnak a panaszos azon állítása, hogy „körözött bűnözőket keresnek, maga is lehet az”, B. J. r.törm.-nek nem szokása így közölnie az igazoltatás célját az intézkedés alá vont személlyel, személyekkel. A jelentést készítő továbbá előadja, hogy nem felel meg a valóságnak a panaszos azon állítása sem, hogy „fenyegette volna, hogy amennyiben nem igazolja magát, akkor beviszik a kapitányságra”. B. J. r. törm. azt tartja elképzelhetőnek, hogy azt közölte a panaszossal, hogy amennyiben nem igazolja magát hitelt érdemlően, az 1994. évi XXXIV. törvény 33. § (2) bekezdésének a) pontja értelmében – a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja – előállíthatja. R.törm. a rendőri intézkedés, igazoltatás megkezdésekor a nevét, rendfokozatát, jelvéyszámát, szolgálati helyét, beosztását közölte a panaszossal. Továbbá előadja, hogy a gyalogos járőrszolgálat ellátása során minden alkalommal viselik a láthatósági átvevőjüket, amelyet a panaszos elolvashatott.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számon kérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó

bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A Testület az ügy gondos mérlegelése során megállapította, hogy a panaszosi és a rendőri álláspont között olyan mértékű ellentét feszül a rendőrök által alkalmazott hangnem és bánásmód tekintetében, amelyet a Testületnek – korlátozott eszköztárára tekintettel – nem állt módjában feloldani. A Testület így nem tudta a helyszíni cselekményeket rekonstruálni, ennek következtében pedig nem tudott megnyugtatóan állást foglalni a rendőrök által alkalmazott hangnem és bánásmód kérdésében. Megjegyzi a Testület, hogy a rendőri tájékoztatás, hogy amennyiben nem igazolja magát, előállítják, megfelelt a jogszabályoknak, az Rtv. 33.§ (2) bekezdés a) pontja értelmében a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja. Illetve a 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet a rendőrség szolgálati szabályzatáról 5.§. (3) bekezdése szerint, ha az intézkedés alá vont a rendőr felszólításának nem tesz eleget, az intézkedő rendőr „A törvény nevében!” felszólítással figyelmezteti, hogy szigorúbban lép fel.

Mindezekre tekintettel a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem megállapítható a hangnem és a bánásmód vonatkozásában.

IV.

A Testület a fentiekben kifejtettek alapján arra a következtetésre jutott, hogy 2017. október 23-án, a rendőrségnek kellő jogalapja volt az intézkedés megkezdéséhez, a foganatosított intézkedéseket megfelelő törvényi felhatalmazás alapján jogszerűen alkalmazta a panaszossal szemben, így a panaszosnak nem sérült a tisztességes eljáráshoz való joga. A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült az intézkedés során. A panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem megállapítható a hangnem és a bánásmód vonatkozásában.

Budapest, 2018.november 6.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület